

על הפרשה

♦ תורה מחשבה ומוסר ♦ פרשת בשלח ♦ יא' שבט תש"פ ♦

פרשת השבוע

אומנות התפילה

"ופרעה הקריב וישאו בני ישראל את עיניהם והנה מצרים נסע אחריהם וייראו מאד ויצעקו בני ישראל אל ה' (יד, י).

כתב רש"י, תפשו אומנות אבותם. באברהם הוא אומר אל המקום אשר עמד שם, ביצחק לשווח בשדה, ביעקב ויפגע במקום.

ויש להבין מה הדמיון של תפילת בני ישראל לתפילת האבות, והלא כלל ישראל היו כאן בצרה גדולה, שהיו מוקפים מכל צד, ולא היה להם דרך להימלט, ולכן התפללו, אולם האבות לא מוזכר בהם שהתפללו מתוך הצרה, אלא התפללו בכל יום לשם תפילה.

למד מכאן המושג ר' ירוחם ממויר זצ"ל יסוד גדול בענין עבודת התפילה, שתפילה צריכה להיות תמיד מתוך הרגשת לחץ, ולא פחות מתפלתם של כלל ישראל כשעמדו על הים, ואף בזמן שיש לאדם מנוחת הדעת והרוחה צריך הוא להרגיש ולהתפלל כאילו הוא במצור, כי אין לנו להישען אלא על אבינו שבשמים, ותמיד אנו תלויים על בלימה, כי אין לבטוח בשום דבר, כי הכל בידי ה' ולא בידי כוחות טבעיים, ואף שעכשיו יש כל טוב בידו יתכן שברגע הבא כבר לא יהיה בידו מאומה, כי הכל בגזירת ה'.

וזהו עבודת התפילה שבאה לאחר הכרה כי אין כלום זולת ה', וזו היתה דרגתם ואומנותם של האבות, שהתפללו מתוך הצרה, כי הרגישו שהם עומדים תלויים בידי ה', ואין הבדל אם עכשיו יש להם הרוחה או צרה, וצריך תמיד להתפלל.

וזה מה שאמר דוד **"מן המצר קראתי י-ה"** שאם תפלתו של האדם במצב של הרוחה כמו במצב של צרה ואין שינוי בתפילתו ומרגיש שהוא במצר, אז **"ענני במרחב י-ה"** שה' יצילהו שלא יבוא לידי צרה ח"ו.

"ויהי בשלח פרעה את העם ולא נחם אלקים דרך ארץ פלשתים" (יג, יז).

אמר על כך החפץ חיים זצ"ל, שהיו שני דרכים איך ללכת לארץ ישראל, דרך ארץ פלשתים ודרך המדבר. ובכל דרך היה מעלה וחסרון.

בדרך ארץ פלשתים היה מעלה שהוא מקום ישוב, ויש בו איך להתקיים במזון ושתיה, אבל יש בו חסרון שיש בו סכנה שיטמעו בין הפלשתים ויחזרו למקום טומאתם.

ואילו דרך המדבר יש בו מעלה שהוא מקום שמם מעבודה זרה ואין בו טומאה, אבל קשה להתקיים במדבר מפני שאין בו מזון.

והקב"ה בחר בדרך המדבר, והביא להם מזון על ידי נסים גדולים והעיקר שלא יהיו בסכנה שיוכלו ללמוד ממועשי הפלשתים ויטמאו במעשיהם.

והוסיף החפץ חיים זצ"ל, שמכאן תשובה ניצחת לכל המוכרים עצמם לעבודה שהיא זרה לדת ישראל ולתורתו בשביל הפרנסה. וכל מי שבא לפניו ניסיון כזה, ילמד בק"ו, ומה אם לשישים ריבוא אנשים היה אפשר להוריד להם מן השמים, על אחת כמה וכמה שיוכל הקב"ה גם לתת להם לכל מי שישמור מצוותיו וחוקותיו ותורותיו, ובלבד שלא ילך אחרי ההבל.

"ויקח משה את עצמות יוסף עמו" (יג, יט).

אמרו חז"ל (סוטה יג, א) בא וראה כמה חביבות מצות על משה רבינו, שכל ישראל כולן נתעסקו בבזיה והוא נתעסק במצות, שנאמר חכם לב יקח מצות.

כתב על כך הכלי יקר, ואולי לך עסק דוקא במצוה זו עכשיו, להיות לישראל כמזכיר את יום המיתה, כי בסיבה זו לא יהיו כל כך להוטים אחר הבזיה בזוהרם כי יעזוב לאחרים חילו ולא ירד אחריו כבודו.

"ויורא ישראל את ה' הגדלה אשר עשה ה' במצרים וייראו העם את ה' ויאמינו בה' ובמשה עבדו" (יד, לא).

כתב הגר"י גיימן זצ"ל משמו של הסבא מקלם זצ"ל, שבאמונה יש שני סוגים, יש אמונה על פי החקירה ויש אמונה בחוש מתוך המציאות.

ואמר על זה ציור נפלא, איש שלא טעם מעולם טעם לחם, ובא פילוסוף ומכר לו על דרך החקירה שהלחם הוא משביע נפשו של האדם, ובאותה שעה יכול לבוא פילוסוף שני בהוכחות ברורות על פי החקירה שהלחם אינו משביע. אבל אם אחד היה רעב ואכל לחם כדי שביעה וסעד את לבו לשובע, אפילו יבוא אחר כך מאה פילוסופים ויבררו לו על פי חקירה שהלחם אינו דבר שמשביע, הוא יתלוצץ מהם, כיון שכבר ברור לו באופן חושי ומציאותי כי הלחם הוא דבר שזון ומשביע, ולא תועיל פילוסופיה וחקירות לברר לו אחרת ממה שראה והרגיש בחוש.

כך הדבר בעיני אמונה, אם אחד יאמין בה' מפני שלמד אמונתו על פי החקירה, יוכל לבוא חוקר אחר ויהפוך לו את החקירה על פיה, אבל מי שמאמין באופן חושי הוא המאמין השלם, שרואה אמונה על בשרו, וכשלומד תורה ומקיים את המצוות הוא מרגיש חיות נפשית, ולהפך כשמתרפה ח"ו הוא

לו מה לאכול. ואם כן יש להבין איך דור המדבר התקללו בקללה כזו גדולה של "ולא תאמין בחיך" וכל יום היו דואגים שמוא לא יהיה להם אוכל למחר.

ותירץ בעמקות נפלאה, שהברכה והקללה אינם מתחלקים לפי מציאות של רע וטוב, אלא יתכן ואותו הדבר עצמו לאחד הוא יהיה טוב ולשני הוא יהיה רע, והכל תלוי איך מתייחסים לדבר.

ולכן אף שחיינו תלואים לו מנגד וסומך הוא על הפלט, יתכן והוא קללה שאין כמוהה שהוא תלוי ביד הפלט, ודבר זה אינו נותן לו מנוח לנפשו, אבל בדור המדבר שדאנו שמוא יחטאו ולא ירד להם מן בעבור זה, לכן שעבדו את לבם לאביהם שבשמים ויצא מכך רק טובה, ותלו בטחונם בה' ואין להם ברכה גדולה מזו.

"והמים להם חומה מימינם ומשמאלם" (יד, כב).

אמרו חז"ל (ילקוט שמעוני, רלד) ירד סמאל ואמר לפניו, רבש"ע לא עבדו ישראל עבודה זרה במצרים ואתה עושה להם נסים, והיה משמיע קולו לשר של ים ונתמלא עליהם חמה ובקש למבען, מיד השיב לו הקדוש ברוך הוא שוטה שבעולם וכי לדעתם עבדוה והלא לא עבדוה אלא מתוך שעבוד ומתוך טרור דעת ואתה דן שוגג כמזיד ואונס כרצון, כיון שישמעו שר של ים אותה חמה שנתמלא על ישראל החזירה על מצרים.

הקשה המשך חכמה, מדוע השטן לא קטרג על יציאתם ממצרים ועל כל הנסים שהיו עד עכשיו, ומדוע התחיל לקטרג רק כשעמד ליקרע להם הים.

וכתב לבאר, שאם נתבונן בדרכי התורה נמצא כי במצוות שבין אדם למקום כגון עבודה זרה ועריות יש בהם חיוב סקילה וכתר ושאר מיתות ומלקות, ואילו במצוות של מידות ובין אדם לחבירו כגון מחלוקת ולשון הרע וגול, אין בהם מלקות כי הוא ניתן לתשלומין או שאין בו מעשה.

אמנם כל זה רק ביחיד שחוטא, אבל בציבור שחוטא הוא ההיפך, וכמו שאמרו בירושלמי (פאה א, א) דורו של דוד כולם צדיקים היו וע"י שהיה להן דילטורים היו יוצאים במלחמה והיו נופלים, אבל דורו של אחאב עובדי ע"ז היו וע"י שלא היה להן דילטורים היו יורדים למלחמה ונוצחין. ולומדים מכאן שאם הציבור נשחתים במידות הוא יותר גרוע מאם נשחתין במצוות.

ולכן מצאנו שעל העגל שהיה החטא בעבודה זרה, מחל הקדוש ברוך הוא להם ונתרצה להם, אבל על חטא המרגלים שהיה לשון הרע וכפיות טובה לא מחל להם, וגנור עליהם שלא יכנסו לארץ.

ומפני כך מובן שעל הניסים שהיה להם במצרים, אף שעבדו עבודה זרה והפרו ברית מילה, לא היה לו לקטרג עליהם, כי לא היה בהם חטא לשון הרע והיו אוהבים זה לזה, אבל כשבאו לפני הים, ונחלקו לארבע כיתות, ויש שאמרו לחזור למצרים ויש שרצו ליפול לים (וכמבואר בילקוט שמעוני, רלג), כבר לא היה אפשר לדונם כציבור אלא כיחיד, ולכן השטן קטרג על מה שעבדו עבודה זרה.

מרגיש ריקנות בנפשו, אמונה כזו שום אדם בעולם לא יוכל להכחישה, כי היא מוחשית וגדלה מתוך המציאות.

ולאמונה זו הגיעו בני ישראל בקריעת ים סוף, וראו ממש את ה' הגדולה ואת כבוד ה', וזו היא אמונה בחוש.

"וילקטו אתו בבקר בבקר איש כפי אכלו וחסם השמש וגמס" (טז, כא).

אמרו חז"ל (יומא עו, א) שאלו תלמידיו את רבי שמעון בן יוחי, מפני מה לא ירד להם לישראל מן פעם אחת בשנה, אמר להם, אמשול לכם משל למה הדבר דומה, למלך בשר ודם שיש לו בן אחד, פסק לו מזונותיו פעם אחת בשנה, ולא היה מקביל פני אביו אלא פעם אחת בשנה. עמד ופסק מזונותיו בכל יום, והיה מקביל פני אביו כל יום. אף ישראל, מי שיש לו ארבעה וחמשה בנים היה דואג ואומר שמוא לא ירד מן למחר ונמצאו כולן מתים ברעב, נמצאו כולן מכוונים את לבם לאביהן שבשמים.

הקשה הגאון ר' אליהו לאפיאן זצ"ל, והלא נאמר בתוכחה "היו חייד תלאים לך מנגד ופחדת לילה ויומם ולא תאמין בחיך" (דברים כח, סו), ופירש רש"י שהוא הלוקח פת מן הפלט, והוא קללה שהוא תלוי ביד הפלט וביום שאין לפלט לחם אין

א. "ויסע משה את ישראל מים סוף ויצאו אל מדבר שור וילכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים" (טו, כב).

דורשי רשומות אמרו, אין מים אלא תורה, שנאמר הוי כל צמא לכו למים, כיון שהלכו שלשת ימים בלא תורה נלאו, עמדו נביאים שביניהם ותיקנו להם שיהו קורין בשבת ומפסיקין באחד בשבת, וקורין בשני ומפסיקין שלישי ורביעי, וקורין בחמישי ומפסיקין ערב שבת, כדי שלא ילנו ג' ימים בלא תורה (בבא קמא פב, א. ועיין במהרש"א בח"א שביאר דרשה זו בטוב טעם).

והקשו, ממה שמנו את קריאת התורה כתקנת עזרא. ותרצו, שעזרא תיקן לקרות בשבת במנחה, וכן שיקראו ג' קרואים עשרה פסוקים.

וכן כתב הרמב"ם (תפילה יב, א) משה רבינו תיקן להם לישראל שיהו קורין בתורה ברבים בשבת ובשני ובחמישי בשחרית כדי שלא יהיו שלשה ימים בלא שמיעת תורה, ועזרא תיקן שיהו קורין כן במנחה בכל שבת משום יושבי קרנות, וגם הוא תיקן שיהו קורין בשני ובחמישי שלשה בני אדם ולא יקראו פחות מעשרה פסוקים.

וכתב הכסף משנה, שאף שבגמ' מבואר שעמדו נביאים ותיקנו, כתב הרמב"ם שמושה תיקן תקנה זו, כיון שמושה רבינו היה הנביא הגדול וכל נביאים שבדור בית דינו. ועוד שלא עשו דבר אלא בהסכמתו ואם כן אליו ראוי לייחס הענין.

ובירושלמי (מגילה ד, א) מפורש שמושה תיקן תקנה זו.

ב. ובפשוטות חיוב זה אינו אלא מדרבנן. וכן כתבו התוס' (מגילה יז, ב. ברכות יג, א).

אמנם רש"י (סוטה לג, א) פירש מה שאמרו "כל התורה בכל לשון נאמרה" שהוא על קריאת התורה בבית הכנסת שיותר לקרוא בכל לשון. והקשו עליו התוס' (שם) שהרי קריאת התורה אינה מן התורה אלא מדרבנן, לבר מפרשת זכור שהוא מדאורייתא. ולכן פירשו התוס' שהוא על קריאה של מצות חליצה ופרשת עגלה ערופה וכדו' שנאמרים בכל לשון.

ובירושלמי (מגילה, שם) כתב להביא ראיה לשיטת רש"י, ממה שאמרו (ברכות כא, א) שברכת התורה לאחריה הוא חיוב מן התורה ולומדים זאת בקל וחומר מברכת המזון. והרי לא שייך ברכה שלאחריה בלימוד של יחיד שלומד, שהרי חיוב ללמוד כל היום וכל הלילה ואין לזה סוף, ועל כרחק שהוא ברכה שלאחר קריאת התורה בציבור, ואם כן מוכח שאף קריאתה היא מן התורה, שאם לא כן היאך ברכתה מן התורה וקריאתה רק מדרבנן.

ובלבד (או"ח, מז) כתב, שמברכין בבוקר ב' ברכות על התורה, כדי שתהא אחת נחשבת לברכה אחרונה על הלימוד שלמד אתמול, ולא היה יכול לברך ברכה זו שלאחריה עד שישנן שהרי חיוב להגות בה אפילו במטתו עד שישתקע בשינה. ולדבריו יש לומר שהסוגי' עוסקת בלימוד תורה של יחיד שהוא חיוב דאורייתא.

והנצי"ב (מרומי שדה, מגילה) כתב לדחות, שאף לשיטת רש"י אין חיוב קריאת התורה מדאורייתא, אלא כשקורא בציבור מקיים בזה מצוה דאורייתא של תלמוד תורה ולכן יש לברך לאחריה. (ועיין בבאר שבע (סוטה מא, א) שהאריך בחיוב הברכה על קריאת התורה).

אמנם הב"ח (או"ח, תרפה) נקט בשיטת רש"י שהחיוב הוא מדאורייתא, אלא שאין סדר מיוחד לכל קריאה מן התורה, חוץ מפרשת זכור, ובא עזרא ותיקן את הסדר שיקראו בכל שבת.

ג. ובספר ציונים לתורה (כלל ט) כתב להסתפק, האם החיוב הוא רק לשמוע קריאת התורה, או שיש חיוב על כל אחד לקרוא אלא שהקורא מוציא את כולם מדין שומע כעונה.

וכתב, שמצד טעם החיוב לקרוא בתורה כדי שלא ילכו ג' ימים בלי תורה, יש לומר שהוא רק חיוב שמיעה ואף בזה יוצאים ידי חובת תלמוד תורה, ואין צריך שהקורא יוציא את כולם ידי קריאה.

והביא ראיה מדברי התוס' בסוכה (נב, א) שכתב על ההנפת סודרין באלכסנדרים שהיה בה בית כנסת גדול מאוד ולא היו יכולים לשמוע את החזן והיו עונים אמן לפי ההנפת סודר. וכתבו התוס' בשם רבינו נסים שלא היו עונים אמן על ברכה שהיו חייבים בה כתפילה וכדו' מפני שהיא אמן יתומה, וענו אמן רק על ברכות קריאת התורה שאין החזן מוציאם ידי חובה. ומבואר בדבריהם שאין החזן מוציא את הרבים, אלא הוא דין שמיעה בלבד.

אמנם הראב"ה (קנט) תמה עליו, שגם בקריאת התורה הוא חיוב על כולם אלא שהחזן מוציא את כולם ידי חובה. ומשמע שהוא מדין שומע כעונה.

וכן כתב הראב"ן (סימן עג) שאלני אחי ר' חזקיה הקורא בתורה למה אומר לציבור ברכו את ה' המבורך, יברך ברכת התורה ודיו. והשבתי לו לפי שעזרא תיקן לישראל שיהו קורין בתורה בב' וה' ובשבת, והקורא בתורה מוציא את הציבור ידי חובת מקריאה, לפיכך הרי הוא אומר לציבור אתם צריכין לברך ולקרות כמוני תסכימו לקריאתי ולברכתי ותברכו עמי והם עונים ומברכין.

ד. כמו כן כתב להוכיח מדברי הרדב"ן (ג, תתסז) שדן בחיוב סומא בקריאת שמו"ת, וכתב שאפילו למ"ד שסומא חייב בכל המצוות, בזה הוא פטור, כיון שדברים שבכתב אי אתה רשאי לאומרם בעל פה, ואם כן אינו יכול לקרוא בעצמו, ואף שיכול לשמוע לא מצינו דבר שהוא פטור מצד עצמו ומתחייב על ידי אחרים. והביא ראיה ממה שאמרו (ברכות ח, א) שרב ששת שהיה סגי נהור לא היה שומע קריאת התורה אלא היה לומד באותו הזמן, והוא מהטעם הנ"ל שהיה פטור כיון שלא יכול לקרוא בעצמו, ומפני כך לא היה יוצא מאחרים (כן ביארו התוס' סוטה לט, א).

ומשמע מדבריו שהוא חיוב קריאה וצריך שהחזן יוציא את השומעים, ולכן לא היה חייב לצאת מאחרים במה שאינו חייב בעצמו, אבל אם היה זה רק חיוב שמיעה אין מקום לפטור את הסומא מלשמוע קריאת התורה.

ה. ובשו"ת בנין שלמה (א, נד) כתב שהגור"א היה קורא בעצמו פרשת זכור מתוך הספר. וביאר את מנהגו, שבכל הקריאות אין החיוב לקרוא אלא רק לשמוע (וכמו שכתוב במעשה רב (קלא) שצריך לשמוע כל תיבה ותיבה), אבל בפרשת זכור שהחיוב הוא לקרוא יש להדר ולקראו בעצמו משום מצוה בו יותר מבשלוחו.

ו. ובשו"ת הר צבי (א, נח) כתב נפק"מ באחד שלא שמע פרשת זכור ונתכזב לצאת ידי חובה בזמן קריאת התורה בפרשת השבוע בסוף פרשת כי תצא, אם יכול לצאת ידי חובה אף שהקורא לא כיון להוציא בזה. וכתב שספק זה תלוי אם הקורא מוציא ידי חובה את הציבור (וגם בזה כתב לדון אם אפשר לצאת במה שהש"ץ לא מכוון להוציא) או שהם יוצאים רק בשמיעתם ואין הוא מוציאם כלל ידי חובתם.

ז. אמנם יש שכתבו שאין חיוב כלל על היחיד לשמוע קריאת התורה, והוא רק דין על הציבור שיקראו בעשרה.

וכן משמע מדברי השו"ע (או"ח קמו, א) שכתב, כיון שהתחיל הקורא לקרות בס"ת, אסור לספר אפילו בדברי תורה, אפי' בין גברא לגברא, ואפילו אם השלים הוא הפרשה. ויש מתירים לגרום (ללמוד בלחש, וי"א שאם יש י' דצייתי פ') המשימין לבם) לס"ת, מותר לספר (בד"ת). ויש מתירים למי שתורתו אומנתו.

ומשמע מדבריו שאין הוא חובה על היחיד ולכן יש להתיר אם יש עשרה ששומעים.

אמנם הבית יוסף (שם) הביא את דברי שבלי הלקט (לט) שמצא בשם רבינו שמחה שנהגו ללמוד בעת קריאת התורה. והקשה עליו שכולם מצווים לשמוע קריאת התורה, ואם יענין וילמוד בדברים אחרים לא יוכל לשים לבו לדברים ששומע.

וכן האריך הביאור הלכה (שם) להקשות על פסק השו"ע שהרי מוטל על כל איש ואיש לשמוע קריאת התורה. וכתב שלולי שמסתפינא היה אומר שדברי הראשונים שהתירו ללמוד בזמן קריאת התורה, הוא רק באדם שכבר יצא ידי חובת קריאת התורה ונמצא בבית הכנסת בזמן הקריאה שיכול ללמוד בלחש ולא בקול כדי שלא יפריע לשומעים.

ח. ואף לצד שהוא חיוב על היחיד ודאי שאין חיוב לקרוא יחיד אלא הוא בתנאי שהוא בציבור, ולא כמו קריאת המגילה שהוא חיוב על יחיד בפני עצמו אף בלא ציבור. ולכן אין לדייק מלשונות הראשונים שכתבו על קריאת התורה שהוא חובת הציבור (מלחמות ה' בריש מגילה ובר"ן שם), כי ודאי שהוא חובה רק במקום שיש ציבור, אבל צריך כל יחיד ויחיד לילך למקום שיש ציבור ולשמוע קריאת התורה (והוא מוכרח אף מדבריהם שכתבו על עוד דברים שהם חובת הציבור כגון נשיאת כפים וברכת אבלים).

ט. ובעמק ברכה כתב להסתפק לצד שהוא חובה על היחיד, האם צריך לשמוע את הקריאה דוקא משבעה קרואים, או שהשבעה קרואים הוא דין על הציבור ולא על היחיד.

"זה קלי ואנהו" התנאה לפניו במצות, עשה לפניו סוכה נאה, ולולב נאה, ושופר נאה, ציצית נאה, ספר תורה נאה וכתוב בו לשמו בדיו נאה, בקולמוס נאה, בלבלר אומן וכורכו בשיראין נאין. (שבת קלג, ב).

ובגמ' מבואר שצריך לעשות ציצית נאה. אולם רש"י (ב"ק ט, ב) נקט שאף צריך לעשות את הטלית נאה. וכן גרסו הרי"ף והרא"ש (סוכה פרק ג). וכן פסק המגן אברהם (או"ח, כד).

והקשה בשו"ת דבר אברהם (ב, כה) מה שייך להדר בטלית, והרי רק הציצית הם המצוה ולא הטלית.

ובשו"ת ארץ צבי (א) כתב ליישב שאף הטלית היא חלק מהמצוה.

והביא ראיה ממה שכתב רש"י (בראשית ט, כג) ששם זכה לטלית של מצוה מפני שהתאמן יותר לכסות את ערות נח אביו. והקשה הר"ם ממה שאמרו חז"ל (סוטה יז, א) שבזכות "אם מחוט ועד שרוך נעל" זכו לחוט של תכלת, ומשמע שזכו במצות ציצית בזכות אברהם ולא בזכות שם.

ותירץ הבלי יקר, שבזכות כיסוי השמלה זכו לשמלה, ובזכות חוט זכו לחוט. כי אין האדם יכול לקיים מצות ציצית עד שיתן לו הקדוש ברוך הוא תחילה שמלה. ומשמע מדבריו שאף הבגד הוא חלק מהמצוה.

וכן הביא ראיה ממה שכתב השו"ע (יו"ד קלט, יג) שאסור לעשות מתכשיטי כהני עבודה זרה טליתות ושאר דברי מצוה משום שהם מאוסים. ומבואר שאף הטלית עצמה היא חלק מהמצוה.

וכן משמע מדברי הברית אברהם (או"ח, ג) שהקשה, איך לומדים בעשיה דוחה לא תעשה מכלאים בעיצית (יבמות ג, ב), והרי מצוות לאו ליהנות ניתנו, ובכלאים אינו עובר אלא אם נהנה מהלבישה, וכיון שלובש את הטלית למצוה ומצוות לאו ליהנות ניתנו אינו עובר באיסור כלאים, ואין כאן עשה דוחה לא תעשה. ומבואר בדבריו שאף בלבישת הטלית הוא מקיים מצוה.

אמנם האחרונים (בית שיערים, ח. אבני נזר יו"ד שצ. קהילות יעקב יבמות, ד) כתבו ליישב שאין הטלית חלק מהמצוה, ולא נאמר עליה מצוות לאו ליהנות ניתנו.

ולדבריהם יש לחלק בין טלית לבית, שבטלית סיבת לבישת הבגד הוא מפני המצוה (וודאי בזמן הזה), ואם לא היה חייב בעיצית לא היה לובש בגד זה, ולכן יש ליפותו ולהדרו, אבל בבית אף שלא היה בו חיוב מוזהר היה יושב בבית, ולכן אין הבית מתייחס למצות מוזהר.